

Hermed foreligger Nyhedsbrev nr. 1 – 2010 fra Lægemedelenheden (LME). LME er en enhed under Nord-KAP - kvalitetsenheden for almen praksis. Lægemedelenheden sætter fokus på udvikling af rationel farmakoterapi blandt alment praktiserende læger.

Lægemedelenheden i Region Nordjylland, tlf.nr. 96 35 18 77, e-mail: kmn@rn.dk, www.lme.rn.dk

P-piller

Internationalt set ligger de danske pigers p-pilleforbrug meget højt og forbruget af p-piller blandt piger under den seksuelle lav-alder stiger støt.

I 2008 blev 402.808 kvinder mellem 15-44 år behandlet med p-piller. Nordjylland ligger i top med flest udskrivninger af p-piller totalt i Danmark.

Hormonsammensætning

Alle kombinations p-piller på det danske marked indeholder etinyløstradiol i koncentrationer mellem 20-50 mikrogram. Lavdosis p-piller indeholder mellem 20-35 mikrogram etinyløstradiol. Forskellen mellem p-pilletyperne består i indholdet af gestagener. De syv typer af gestagener på det danske marked er enten dannet ud fra testosteron, progesteron eller spironolakton.

Bivirkninger

Den vigtigste uønskede effekt er gestagenernes androgenvirkning, der kan give bivirkninger i form af acne, kvalme og humør-svingninger. Man har søgt at reducere de androgene bivirkninger ved udvikling af nye gestagener. De androgene bivirkninger er mindst udtalt for gestagener af 3. og 4. generation.

- 2. generations p-piller giver anledning til færre venøse tromboembolier end 3. generations p-piller.
- Omvendt ser det ud til, at 3. generations p-piller giver færre arterielle komplikationer med AMI og cerebral trombose, end 2. generations p-piller.
- Hos kvinder i 15-29 års alderen er venøs tromboembolisme omkring dobbelt så hyppig som arterielle komplikationer.
- Hos kvinder i alderen 30-44 år er der ca. 50 % flere arterielle komplikationer end venøse.

I Danmark er der i perioden 2001-2007 anmeldt 78 tilfælde af VTE (3-4 pr. 10.000 p-pillebrugere pr år) og 20 tilfælde med arterielle bivirkninger.

Med hensyn til tromboemboliske fænomener skønnes det lige så risikabelt at være en 40 år gammel kvinde, som ikke tager p-piller, som at være en 20 årig kvinde, som tager p-piller.

Risikoen for venøse blodpropper er størst i det første år, man tager p-piller.

Nyt dansk studie blev offentliggjort i BMJ fredag d. 14.7.2009

Den nye undersøgelse har fulgt alle danske kvinder i alderen 15-49 år, gennem perioden 1995 til 2005. Resultaterne bekræfter, at brugen af 3. generations p-piller indebærer en 80 % højere risiko for at udvikle venøse blodpropper end 2. generations p-piller. Som noget nyt viser studiet, at brugen af 4. generations p-piller indebærer samme risiko for venøse blodpropper som 3. generationsp-piller og dermed højere risiko end 2. generations p-piller, mens minipiller og hormon-spiral ikke indebærer nogen øget risiko for venøse blodpropper.

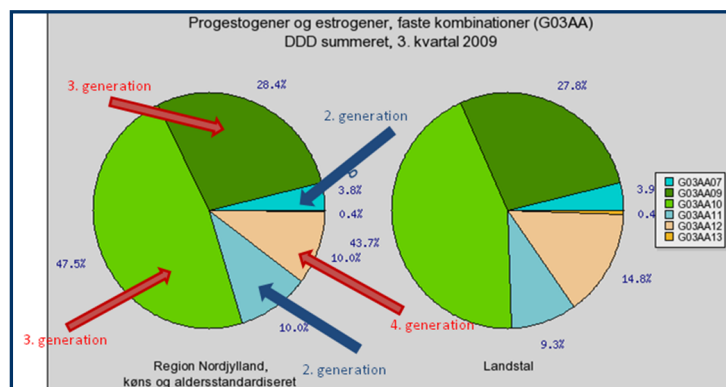
Endelig viser undersøgelsen, at risikoen for venøs blodprop falder jo lavere østrogenindholdet i p-pillerne er. Studiet anbefaler at kvinder derfor, som udgangspunkt, bør anvende lav-doserede p-piller, og hvis der foreligger disposition for venøse blodprop blodpropper fx familær disposition eller overvægt, bør kvinden anvende enten minipiller eller 2. generations p-piller.

Hyppeghed af tromboemboli:

Kvinder, der ikke tager p-piller	10-20 pr. 100.000 kvinder pr. år
Gravide kvinder	60-80 pr. 100.000 kvinder pr. år
Kvinder, der tager p-piller	20-40 pr. 100.000 kvinder pr. år

Behandlingspris for de forskellige p-pilletter

2. generation, billigste præparat Malonetta koster:	112,- for 3 mdr.
3. Generation, billigste præparat Lindynette koster:	95,- for 3 mdr.
4. Generation, billigste præparat Yasmin koster:	220,- for 3 mdr.
Nuva Ring koster:	281,- for 3 mdr.
Evra plaster koster:	262,- for 3 mdr.

Præparatvalg

I Nordjylland udgør ordination af 2. generations p-piller kun 14 %, mens udskrivning af 3. generation udgør 76 % og 4. generation udgør 10 %. Dette skyldes formentlig et ønske om færrest mulige androgene bivirkninger, men for yngre medfører valg af 3. og 4. generations p-piller i stedet en 80 % øget risiko for venøs trombose i forhold til, hvis hun starter op med en 2. generations p-pille.

P-piller er pr. januar 2010 optaget på basislisten - <http://www.basislisten.dk/nordjylland>

Tabel 2. Valg af hormonal kontraception afhængig af brugertype

(Lav- og højdosis refererer til ethinylestradioldosis)

IRF 2005

Rask	Øget risiko for arteriel trombose	Øget risiko for venøs trombose	Dårlig compliance	Androgene bivirkninger	Dårlig blødningskontrol
Lavdosis 2. eller 4. generationspille Cilest Malonetta Microgyn Yasmin	Lavdosis 3. generationspille Desorelle Gestonette Gynera Harmonet Lindynette Marvelon Meloden Mercilon Minulet Novynette	Lavdosis 2. generationspille Cilest Malonetta Microgyn	P-plaster Evra P-ring Nuvaring Gestagen - Injektionsvæske Depo-Provera -Implantat Implanon -Spiral Levonova	Lavdosis 3. eller 4. generationspille Desorelle Gestonette Gynera Harmonet Lindynette Marvelon Meloden Mercilon Minulet Novynette Yasmin	P-ring NuvaRing Højdosis Neogynon Flerfase Gracial Milvane Tri-minulet Triminetta Trinordiol Trinovum Triquilar

Kilde: IRF, Præventionsguide af Charlotte Wilken-Jensen, Medicin dk.